

Sygn. akt I CSK 161/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z powództwa E. S.A. w G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych
i Autostrad
o ochronę praw autorskich,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 8 maja 2019 r., sygn. akt [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od E. S.A. w G. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda E. S.A. w G. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 maja 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakteru skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Skarżący wskazał, że istotnym zagadnieniem prawnym jest ustalenie: „czy projekt wykonawczy drogi ma charakter twórczy, a tym samym stanowi utwór w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim

i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1231 ze zm.; dalej: PrAut)”. Wskazał, że, istnieje potrzeba wykładni art. 1 ust. 2 pkt 6 PrAut w zakresie, w jakim wymaga ustalenia, czy projekt wykonawczy korzysta z ochrony przewidzianej tą ustawą, jak również wykładni art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.) w zw. z art. 79 ust. 1 PrAut, w zakresie, w jakim wymaga ustalenia, czy nadzór autorski nad cudzym projektem może sprawować inny, niż twórca, projektant stanowi naruszenie autorskich praw majątkowych.

Powołanie we wniosku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do sformułowania zagadnienia prawnego oraz przedstawienia pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na rzeczywiste istnienie powołanej przesłanki, uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10). Zagadnienie prawne wymaga przytoczenia argumentów wskazujących na istniejące w nauce lub orzecznictwie rozbieżne oceny prawne, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Skarżący nie sformułował żadnego zagadnienia prawnego w formule wyżej przedstawionej, jego wywód nie zawiera żadnej argumentacji prawnej, a wyartykułowane wątpliwości nie są natury prawnej, lecz jednoznacznie wskazują, że skarżący nie akceptuje dokonanych przez sądy ustaleń faktycznych i pod pozorem wątpliwości prawnych zmierza do ich podważenia, co jest niedopuszczalne (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Ponadto, skarżący nie przedstawił wyводу, który wskazywałby – w odniesieniu do przepisów, odnośnie do których jego zdaniem istnieje potrzeba wykładni, jako budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności

w orzecznictwie sądów - ani na czym te wątpliwości polegają, ani jakie są ewentualnie w tym przedmiocie rozbieżności w orzecznictwie. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć, rozbieżności w judykaturze (zob. postanowienia SN: z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie na czym polegają wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienia SN: z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43 z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09).

Wymogi te nie zostały zachowane. Oczywiste jest zatem, że brak uzasadnionej, w rozumieniu wskazanego przepisu, przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej jej do rozpoznania.

Nie ma też podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, skoro skarżący w tym zakresie nie przedstawił również żadnych argumentów. Sądy *meriti*, z wykorzystaniem opinii biegłych sądowych, dokonały oceny charakteru spornej dokumentacji. Biegły W. K. stanowczo wskazał, że bez względu na to, czy dokumentacja podstawowa była utworem, czy też jej elementy były utworem, to dokumentacja podziałowa nie ma cech twórczych, a w konsekwencji nie stanowi utworu w rozumieniu prawa autorskiego (opinia ustna biegłego - k. 1173 i n., nagranie k. 1176). Z opinii, która nie jest kwestionowana, jednoznacznie wynika, że w tym konkretnym wypadku, nawet gdyby rozpatrywać kwestię odpowiedzi na postawione przez skarżącego zagadnienie prawne,

odpowieź nie miałaby wpływu na treść merytorycznego rozstrzygnięcia. Dowód z opinii biegłego stanowił z jeden ze składników materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i podlegał ocenie Sądów na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. Nie można zatem mówić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Jak wskazano również, podważanie ustaleń faktycznych lub podważanie oceny dowodów nie jest dopuszczalne w żadnej fazie postępowania kasacyjnego (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).